

12 ta' Awissu, 1994

Imhallfin: –

S.T.O. Prof. Giuseppe Mifsud Bonnici LL.D. – President
Onor. Carmel A. Agius B.A., LL.D.
Onor. Noel V. Arrigo LL.D.

Athony Cardona et noe

versus

Mario Bezzina bħala President, Victor Borg Bartolo bħala Segretarju u George Valletta bħala Teżorier għan-nom u in rappresentanza ta' *Balzan Youths Football Club*, u b'nota tas-16 ta' April, 1991, Joseph Agius u Emmanuel Cassar assumew l-atti bħala Segretarju u Teżorier tal-*Balzan Youths Football Club* flok Victor Borg Bartolo u George Valletta

Il-Preżkrizzjoni u l-Kap. 69 tal-Liġijiet ta' Malta – Nullità mqajma mill-Qorti ex-officio.

L-ewwel Onorabbli Qorti kienet irrimarkat li l-kapitolu 69 m'għandu, ebda provvedimenti dwar il-preżkrizzjoni, iżda japplikaw għalih il-provvedimenti tal-Kodiċi Ċivili.

Il-Qorti ta' l-Appell qajmet 'ex-officio' n-nullità tas-sentenza tal-bord għaliex din kienet ippronunzjata mill-bord flok mill-president meta s-sentenza li qata' l-Bord kienet dwar punt ta' liġi.

Il-Qorti: –

1. Ir-rikors quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera espona illi r-rikorrenti jikru l-fond *Solerville 73/74/75*, Main Street, Hal-Balzan, lill-intimati li però ssullokaw parti mill-fond mingħajr

ma ottenew permess mingħand ir-rikorrenti u bidlu wkoll id-destinazzjoni ta' l-istess fond. Għal dawn ir-raġunijiet talbu li jiġu awtorizzati li jirriprendu l-pussess tal-fond;

2. L-intimati rrispondew illi (a) sid il-post kien ippermettielhom li jissullokaw parti żgħira mill-fond tant illi għal erbghin (40) sena sħaħ huwa kien jaf bil-fatt u dejjem irċieva l-kera; u (b) l-azzjoni fuq sullokazzjoni jew tibdil fid-destinazzjoni tal-fond hija preskritta;

3. Fid-9 ta' April, 1992, it-tieni eċċezzjoni giet respinta u ntqal hekk:

“Jiġi rrilevat illi skond l-imsemmi verbal tas-seduta tal-21 ta' Jannar, 1992, din il-kawża giet differita għas-sentenza dwar l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni. F'dan ir-rigward għandu jingħad illi l-intimati ma pproduċewx ebda prova in sostenn ta' dina s-sottomissjoni tagħhom;

L-intimati, in effett, qed isostnu illi l-ezzjoni tar-rikorrenti *nomine* hi preskritta skond il-provvedimenti ta' l-artikolu 2143 tal-Kodiċi Civili, liema provvedimenti skond l-istess intimati hu applikabbli anke għall-azzjonijiet li jittieħdu a bażi tal-provvedimenti tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta;

L-imsemmi artikolu 2143 jipprovdi li l-azzjonijiet kollha jaqgħu bil-preskrizzjoni għeluq tletin sena;

Ma hemmx dubju li dan l-artikolu tal-Kodiċi Civili japplika wkoll għall-azzjonijiet li jittieħdu a bażi tal-provvedimenti tal-Kapitolu 69 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-Kapitolu 69 ma jipprovdi għal preskrizzjoni però hu speċifiku (*recte* paċifiku) li l-

provvedimenti tal-Kodiċi Civili japplikaw sakemm ma jkunx hemm xi konflitt;

Fil-każ in eżami però, kif għa' gie rrilevat, l-intimati ma għabu ebda prova in sostenn tas-sottomissjoni tagħhom dwar il-preskrizzjoni u għalhekk din l-eċċezzjoni għandha tiġi miċhuda;

Għal dawn il-motivi:

Jiddecidi billi jiċhad l-eċċezzjoni ta' l-intimati dwar il-preskrizzjoni;

Spejjeż riservati għall-gudizzju finali'';

4. L-intimati appellaw għaliex deherilhom illi wara li gie ritenut illi l-artikolu 2143 Kap. 16 ma jistax jiġi applikat, ma kienx il-każ li jiġu deċiżi punti oħra għaliex kien gie miftiehem li d-deċiżjoni tiġi limitata għall-kwistjoni ta' l-applikabbiltà. Dan jirriżulta ċar minn dak li hemm fin-nota ta' osservazzjonijiet tagħhom tas-16 ta' Marzu, 1992. Il-provi kellhom jiġu prodotti jekk u meta jiġi deċiż jekk il-preskrizzjoni hijiex applikabbli għall-każ;

5. Fis-seduta tas-27 ta' Ġunju, 1994, din il-Qorti ssollewata "ex officio" n-nullità tas-sentenza appellata billi din giet ippronunzjata mill-Bord li Jirregola l-Kera u mhux mill-President biss ta' dak it-Tribunal;

6. Difatti l-artikolu 19(2) Kap. 69, jgħid:

"Kull kwistjoni dwar raġunijiet ta' estensjoni jew ta' rikuża, u kull kwistjoni li tkun biss dwar punt ta' liġi, għandha tiġi deċiża

miċ-*Chairman* tal-Bord”;

7. Issa huwa manifest li fil-każ preżenti (a) is-sentenza appellata hija mogħtija mill-“Bord” u mhux miċ-“*Chairman*” biss, kif jitlob l-artikolu, u (b) li dak li ġie deċiż huwa punt ta’ liġi;

8. Regola simili għal din ikkwotata tal-Kap. 69 teżisti wkoll fl-artikolu 9(2) Kap. 199, u din il-Qorti diġà kellha l-okkażjoni li tapplika dan l-aħħar imsemmi artikolu, fis-sentenza tagħha tas-7 ta’ ottubru, 1991, fl-appell “*Major Peter Manduca vs Onorabbli Mħallef Dr. Hugh Harding* (Vol. LXXV.II.426) minn liema sentenza jistgħu jiġu kkwotati, bi profitt, is-segwenti brani:

“Illi l-ġurisdizzjoni ta’ kull organu deċiżjonali mwaqqaf b’liġi għandu l-isfera tal-poteri ta’ ġudizzju tiegħu deskritti u delimitati mill-istess liġi jew mill-elementi intrinżiċi ta’ effettività ta’ l-ordinament ġuridiku;

Illi l-atti li jinħargu minn Qorti inkompetenti huma espressament iddikjarati nulli – art. 789(1)(b) Kap. 12 u għalhekk ‘*multo magis*’ hija nulla deċiżjoni li temana minn kwalsiasi persuna jew organu li m’għandhiex u mhux mogħtija l-poter li tippronunzja ġudizzju, li huwa wieħed mill-poteri fundamentali ta’ kull soċjetà, illum politikament organizzata fl-Istat tar-*Repubblika* ta’ Malta;

Omissis;

Huwa prudenzjali fil-liġi, li meta tribunal fil-komposizzjoni tiegħu jkollu membri tekniċi flimkien ma’ President li jkollu kompetenza ġuridika, il-membri tekniċi jkunu hemm biex jieħdu

konjizzjoni tal-fatti li jkollhom ukoll aspekk tekniku, u dawn jigu esklużi milli jiddecidu fuq punt ta' dritt. U dan huwa s-sistema ta' l-Att XVI ta' l-1967 (u l-istess għall-Kap. 69) u għalhekk il-membri tekniċi huma esklużi mid-deċiżjoni ta' punt ta' dritt, fdati lill-President li għandu kompetenza ġuridika”;

9. A bażi ta' dan kollu, isegwi li din il-materja tinvolvi prinċipju ta' ordni pubbliku u għalhekk il-Qorti hija obbligata li tissollevah “*ex officio*” kif għamlet;

10. Għaldaqstant, din il-Qorti qed tannulla s-sentenza appellata u konsegwentement qed tibgħat lura l-atti tal-kawża quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera biex ikompli jisma' r-rikors skond il-liġi;

L-ispejjeż ta' l-ewwel grad jibqgħu riservati għall-Bord eaqt li dawk ta' dan l-appell jinqasmu bejn il-partijiet.

